

Šaljemo Vam bratski pozdrav!
Zofija V. Bugarinovič, učiteljica. — Vlastimir Bugarinovič, uprav. škole, Brestovac, srez Leskovački, Srbija.

To je dokaz, da ne želimo samo spoznati našo domovino, želimo tudi medsebojnega spoznavanja! Biti moramo tovariši ne samo po imenu, ampak tudi v resnici! — Na razna vprašanja, kako je s članarino, pravili itd. odgovorjam, da se bo o Veliki noči najbrže vršil v Zagrebu ali Brodu na Savi sestanek zastopnikov vseh pokrajin in po tem sestanku sporočamo vse potrebno!

Tovarišice! Razmotrivajte »F. U. J. U.« pri zborovanjih in pošlite konkretne predloge!

Začetek je težak, nadaljevatj še težje, a vztrajati naitežje!

Za Priljubljeni odbor »F. U. J. U.«
Sl. Mrovlje, mešč. učit., Ribnica

Učiteljski pevski zbor.

— Pevski zbor. Prihodnja pevska vaja 12. in 13., eventualno še 14. marca t. l. Udeležiti se je gotovo prav vsi, ker se vrši teden pred koncertom! Ravnanje se po okrožnici, ki jo dobite te dni. Kdor je ne dobi do nedelje 21. t. m., naj jo reklamira. Vajo prestavljati na drug termin — tehnično nemogoče. Priglašenci — ne mož beseda — vrnite vsaj »Našo pesem« in ne delajte nam nepotrebnih stroškov! Pevski pozdrav in na svideenje! — Andro Sežun.

Splošne vesti.

— Ker uredništvo ni prejelo nobenega dopisa proti Deklaraciji in se tudi edini dopisnik ni odzval, da bi pristal na podpis pod članek, pozivamo vse tovariše, ki imajo pomisleke, da se oglašijo. Nujna potreba je, da se v razčiščenje idejne načelne smeri navedejo protiarargumenti in razloži, ki govore proti smeri stanovske politike, kakor jo zahteva Deklaracija. Dosedaj še nismo prejeli nobenega takega članka, zavrnili pa smo že mnogo člankov za Deklaracijo, ker niso ustrezali pogojem, ki jih je sklenila za dopisnike organizacijska eksekutiva. Tudi resoluciji nismo prejeli takih. Sklepi odbora Radovljiškega društva in zborovanja Konjiškega društva so se vrnili po soglasnem sklepu eksekutive, da se odstranijo formalni pomisleki in pridejo nato v list.

— Člani eksekutive Pov. UJU — Ljubljana. Ker so nekateri člani in društva na nejasnem glede organizacije eksekutive, jih opozarjamo, da je bilo točno objavljeno tozadevno pojasnilo v »Učit. Tov.« iz seje ožjega sosveta. Eksekutiva se je sestavila le radi tega, da jih več odloča o organizacijskih, tainških, blaginjskih in uredniških zadevah in ne le po eden; torej popolnoma demokratično. Pooblastilo je dal eksekutivi ožji sosvet, ker so pogoste seje ožjega sosveta predrage. V eksekutivi so pov. namestnik tov. Grus, tainik tov. Lapajne, blaginik tov. Fexije in urednik tov. Dimnik ter član ožjega sosveta tov. Vil. Rus, proti naknadni potrditvi ožjega sosveta.

— Ugotavljamo z ozirom na dvome pravičnega konstituiranja sedanega poverjenštva, da sta poverjenik in strokovni tainik pravilno sama odstopila. Da je širji sosvet vzel to na znanje, ker ni bilo ugovora. Ožji sosvet je vzel to na znanje na seji 16. jan. t. l. s tem, da je na podlagi čl. 13. Pravil UJU pravilno nominaliziral za tainika tov. Lapajneja in

FINK: ZBIRKA NAREDB IN ODREDB ZA OSNOVNE IN MEŠČANSKE ŠOLE TER UČITELJIŠČA V SLOVENIJI

★

V. zvezek

(Za dobo od 1.

jul. 1924. do konca

1. 1925.) izide v najkraj-

šem času v založbi SLOV.

ŠOL. MATICE, toda zunaj okvirja vsakoletnih rednih publikacij, narkar šolska upraviteljstva in vse učiteljstvo pravočasno opozarjamo. Poleg običajnega gradiva bo obsegal V. zv. natančen indeks vseh naredb k vsem petim zv.

Za naročila se bo

obračati na

knjigarno

★

UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

po pravih pravilno vpoklical v Ptuiju izvoljene namestnike tov. Vilhelma Rusa in tov. gospo Marijo Godčev. Interna izprememba je bila pravilno javljena policiji in predsedstvu UJU v Beogradu. — Kot poslovnega tainika (ne pa člana ožjega sosveta in eksekutive) je od ožjega sosveta nameščen tov. Josip Kobal za opravljanje tekočih pisarniških poslov.

— Z ozirom na gorostašno vest v Radovljiškem učiteljskem društvu, da je urednik »Učit. Tov.« povzročil razpust organizacij naprednih učiteljskih in Ljubljani in Mariboru, ugotavljamo, da ta vest absolutno ne odgovarja resnici. Ni nam znano, če so organizacije sploh res razpuščene. Take govorice so že malo zlobne. Uredništvo nima ne moči ni ne stikov za take zadeve. Tudi nam ni znano, če ima nerodnost gospodov, ki so nesli v »Jutro« one »zaupnice« glede seje širjega sosveta — kake posledice. Ni na previdno objavljati take stvari in služijo oni gospodje, ki vlačijo mladino v take zadeve, več graje, kakor mladina sama. Z razširjanjem takih vesti, kakor je gornja, se na tudi ne bodo oprali.

— Ali se res seje razdor in se je zrušilo organizacijo? Nikakor ne! Tako tudi le oni, ki se hočejo s tem izogniti načelne debate o smeri stanovske politike. Ti tudi operirajo z osebnimi argumenti, da je Deklaracija namenjena proti gotovim osebam in gotovim strankam. Zato je le obsojati, če se na podlagi osebnih in strankarskih argumentov brez utemeljevanja zavrne Deklaracija. Za nas je in ostane to neobhodno potrebno načelno vprašanje, ki se ga da odvreči le s stvarnimi protiarargumenti, brez vmešavanja in vpliva dnevne politike in ki ga je treba razpravljati strogo s stanovskega stališča. Vsí argumenti, ki bazirajo le na osebnih utemeljevanjih in strankarsko političnih, kažejo le plitkost in imajo namen izogniti se načelne debate. Po načelni debati, ki jo nekateri sedaj smatrajo za razdor in razbitje naše organizacije, na ne bo naša organizacija le navidezno močna, temveč bo ravno s to debato dobila notranjo moč, ker bo članstvo dejno jasno orientirano.

— Ni res, kakor poroča »Jutro«, da so okrajna učiteljska društva odklonila Deklaracijo, temveč jo je sprejelo ze Maribor-okoliško, Logaško, Ptuijsko je preložilo obravnavo na prihodnje zborovanje, enako Novomeško, Litijško, Kamniško, Celjsko. Odklonilo jo je le Belokranjsko kar je vzrok osebni pritisk na članstvo od gotove strani. Tudi v Mariboru-mesto pride še na prihodnje zborovanje. Radovljiško sploh ni razpravljalo o njej na zborovanju in je to najbolj debela laž »Jutra«. Tudi Konjiško društvo je ni odklonilo in priznava dobre stvari ter navaja tudi nekatere pomisleke. Nekatera društva so določila referente za in proti. To je vesel znak, ker se s tem vzgaja članstvo k stvarni in resni razpravi ter samostojnemu mišljenju, ne na kakor hočejo nekateri listi, ki bi po starih metodah kar radi vsilili svoje mnenje učiteljstvu in ga s par »šlagerji« radi preslepili. Ne vsiljujte se nam, bomo že sami povedali, če nam kaj ni všeč!

— Ali res ogroža Deklaracija širjega sosveta narodno edinstvo? Absolutno ne! Čitate zadnjo točko in preudari-te, da deklaracija z združenjem našega stanu v državi in povzdigi naše stroke ravno utrjuje to edinstvo in se v tem zrcali najbolj izrazit nacionalni pravec naše organizacije, njen nacionalni značaj in državna nacionalna naloga, ki jo Deklaracija utrjuje, ne pa ogroža. Grda laž je, kdor trdi, da je Deklaracija proti narodnemu edinstvu.

— Ali res ogroža Deklaracija širjega sosveta državno šolo? Absolutno ne! Državna šola je rešena danes že z ustavo in je glupost izrabljati sedaj to sredstvo v boju zoper Deklaracijo od strani politikov. Tudi Deklaracija ne ogroža državne šole ker se izreka za enotno učiteljsko organizacijo za celo državo, torej tudi za enotno državno šolstvo na podlagi izpopolnitve tozadevnih ustavnih določil. To je torej s silo privlečeno sredstvo v boju proti naši nestrankarski, strokovni organizaciji.

— Ali res ogroža Deklaracija širjega sosveta državno učiteljstvo? Le čitate Deklaracijo v oni točki, ko pravi, da se moramo boriti skupno z ostalim državnim uradništvom za pravne in materialne interese. S tem pove jasno, da hočemo ostati državni uradniki in da se bo organizacija tembolj borila za to pozneje, ko bo enotna in močnejša. Vse to so torej umetni in dobro preračunjeni

neresnični argumenti, s katerimi operirajo neučiteljski gospodje proti Deklaraciji in osamosvojitvi našega stanu.

— Naše načelne notranje zadeve se je polastila — dnevna strankarska politika in se povečini menda iz tega vidika tudi obravnava naše vprašanje. — Ta konstatacija, ki smo jo prejeli od večine poročevalcev dosedaj zborujočih društev, je zelo značilna. V splošnem učiteljstvo sanjo dobro uvideva, da imajo drugi prste vmes, zato smo prepričani, da se bo s to uvidevnostjo učiteljstvo tudi otreslo teh tujih vplivov in bo odločno zavrnilo vse tuje eksponente.

— Poziv. Ker hoče tov. predsednik nekako sam določiti čas zborovanja, ga opozarjam, naj ne preže od članov podpisane okrožnice in odbora, ki mu ga je postavilo ob stran isto članstvo, na katero apelira v 5. številki »Učit. Tov.« Društvene zadeve se morajo razčistiti doma, da ne bo v časopisju nepotrebnih razjasnjevanj. Kdor pa je bil pristojen podpisati zahtevo za zborovanje, naj se javno oglašuje, ker sile ne bomo trpeli v društvu. — Fr. Učeniški kar. odbor-nik.

— Nov naskok na neodvisnost naše organizacije in našega mišljenja. Te dni prejemajo posamezni učitelji neko novo povsem politično deklaracijo z naročilom, da jo naj predlože na zborovanjih okrajnim učiteljskim društvom. S tem hočejo gotovi krogi doseči, da bi učiteljstvo ne stavilo složno izprememjalnih predlogov k naši stanovski Deklaraciji, ampak da bi se učiteljstvo pričelo medseboj boriti na življenje in smrt za stanovsko ali politično deklaracijo in bi dobili proti Deklaraciji »častno manišno ter preperečli soglasen sklep«, kakor pišejo nekateri naokrog po društvih.

— Polna političnih »šlagerjev« je nova deklaracija, ki jo je pričela »tajna roka« širiti med učiteljstvo. Opozarjamo, da je Meziško društvo popolnoma pravilno in pravočasno predložilo našo stanovsko Deklaracijo poverjenštvu, v skladu s poslovnikom. Če ni prišla v razpravo seje ožjega sosveta 9. jan., je to krivda bivšega poverjenika, ki te ni hotel dati v razpravo. Popolnoma pravilno se je razpravljala naša stanovska Deklaracija na seji širjega sosveta dne 10. jan. in je pravilno oddana sedaj okrajnim društvom v razpravo. Predsedniki torej niso dolžni dati vsiljene nove politične strankarske deklaracije v razpravo in jo naj društva kratkoma jo zavrnejo. V splošnem se na ta nova politična deklaracija ne tiče stanovskih vprašanih ter je zelo zmedena. Navaja stvari, katerim naša stanovska Deklaracija ne nasprotuje in jih tudi ne ogroža: mesto o stanovskem pravcu govori o političnem pravcu, o ustavnih problemih in se vidi na prvi pogled, da je niso izdelali učitelji, temveč politiki, zato jo tudi niso predložili poverjenštvu, temveč jo pod roko vsiljujejo učiteljstvu.

— 15% popust. Z ozirom na to, da je članom celiskega učiteljskega društva g. predsednik naznanil, da ima to društvo pri Učiteljski tiskarni, kot združnik 15% popust, moramo njegovo poročilo v toliko popraviti, da velja ta popust le za društvo, če si nabavljata potrebnščine, člani pa dobe popust le v tem slučaju, če tudi sami pristopijo kot združniki k Učiteljski tiskarni.

— Kočevari tenjo naše učitelje v slovenski Belokrajini. Protest Belokranjskih sokolskih društev. V času, ko poganjajo Grki s krvnim nasiljem naše tužne brate Srbe, ki tiče pod tujim jarmom, ker se priznavajo za Srbe in ko hočejo nasilni Italijani z ognjem in mečem uničiti naše slovenske domove in odvzeti materinsko besedo ogromnemu ter najbolji zavednemu delu našega naroda, v sedmem letu naše narodne svobode, smo doživeli v slovenski Belokrajini, da nam pretepaio Kočevari naše učitelje, ker so zahtevali od njih spoštovanja državnega jezika. Zato protestirajo belokranjska Sokolska društva v Črnomlju, Metliki, Gradacu, Semčju, Vinici in v Bojancih, kot narodne organizacije proti temu nasilju Kočevarjev. Ob enem izjavljamo, da bomo pazili z budnim očesom na vse one, ki bi se predrznili obljubljati Kočevarjem, da bo zopet vzpostavljen nemški pouk v šolah slovenske Belokrajine. Od sreske uprave v Črnomlju pa zahtevamo, da kaznuje krivce na najostrejši in najenergičnejši način in s tem prepereči za bodočnost podobna protinarodna in predrzna početja v naši Belokrajini. — »V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina.« — Odbori Belokranjskih Sokolskih društev. — O tem dogodku nismo prejeli od

Belokranjskega učiteljskega društva nobenega obvestila in ne protesta.

— Natečaj Lige ameriških šolskih društev (Amerikan School Cit'zenship League). Omenjena liga razpisuje tudi letos natečaj za aktualne teme, ki se ga lahko udeleži vsak učenec katerekoli države. Te teme se glase: 1. Kako naj pospešuje vzgoja svetovno prijateljstvo? (za učence srednjih šol in učiteljskih). 2. Kako se naj organizira svet v svrhu preprečenja vojne? (za starejše učence osnovnih šol). Določene so 3 nagrade za vsak tema: po 75, 50 in 25 dolarjev. Natečaj se zaključuje 1. junija 1926. Priponba. Za izvršitev so dani precej podrobni predpisi. Ako hočejo nastavniki osnovnih in višjih šol pokreniti to akcijo in žele podrobnejših informacij, se naj blagovoljivo obrniti na Ped. št. krožek v Mariboru, Cankarjeva ulica 5.

— O priliki zborovanja Učiteljskega društva za srez Laško 12. dec. 1926 je predaval o temi: »Filozofija življenja« tov. Vitko Jurko, uravilneli na Dolu pri Hrastniku, kar se je v svoječasnem poročilu pomotoma izpustilo. Ker je v svojih izjavianjih podal žive zlede iz domačega društva, mu je njegov referat nad vse dobro uspel.

— Mlad tovariš piše: Večina je za Deklaracijo, samo spregovoriti ne sme, ker »je premlada, še ni nič skušala, nima pravice, ne dela nič«... in se ne pusti voditi na vrvice, kakor medvedi...

— Okrajna učiteljska društva: Belokranjsko, Gornjegrajsko, Kranjsko, Ljubljansko, Ljubljanska okolica, Mariborsko, Mursko Soboško, Radovljiško in Slovenjgraško še niso poslala članskih izkazov. Prosimo ponovno, da store to v najkrajšem času.

Poverjenštvo UJU — Ljubljana.

— »Naš glas«, glasilo združenja slovenskih srednješolcev v Italiji. Izšla je četrta številka s sledečo vsebino: Ob 125-letnici Prešernovega rojstva (J. K.), Borba (Tone Petrušek-Petrov), Iz improvizacija (Drago Gervais), Literarne drobline (Maksim Češinsky), Prijateljica Alma (Volkovi Mirjam), Odsvit (Joža), Leo Fatur (Maksim Češinsky), O bistvu in o duhu Gentilijeve srednješolske reforme (L. Č.), Prosveta in srednješolska mladina. — Društvena sentenca. — Mi in sodobni aktualni problemi naše manjšine (Br. Dobravski), Južno podne. (Pr. M. Antura), Intelektualno i moralno vaspitanje (Jerko Marin), Bele žene (A. O.—k.), Nekdo tiho plaka (A. O.—k.) in Vestnik. — Vsem čitateljem, ki se zanimajo za dijaški pokret v Primorju, ga najtopleje priporočamo. Naročnina za Jugoslavijo: posamezna številka 5 Din, četrtletno 15 Din, polletno 30 Din, letoletno 60 Din. — Naroča se za pri upravniku za Slovenijo: Mercina Dušan, Ljubljana, Verstovškova ulica 14/I., Vila Croatia.

— Poverjenikom in članom Slovenske Šolske Matice! Izdaja knjig Slovenske Šolske Matice za leto 1925, je zakasnela za dobra dva meseca. Krivdo na tem nosijo nekateri poverjeniki, ki na ponovne urgence niso pravočasno vpslali podpisaneemu članski seznamov za leto 1925., na podlagi katerih se more edino določiti knjižno naklado. Po svoječasnem obvestilu v »Učit. Tovarišu« je bil določen 10. december kot najkasnejši rok, do katerega bi moral biti članski sezname v rokah podpisaneega. Da sem na prejel vse izkaze, sem moral čakati še cela dva meseca, t. i. do 10. februarja. Vse letošnje zamudnike že sedaj opozarjam, da se bodo morali v bodoče ravnati nač po terminu, ki je določen že v Matičnih pravilih, če hočemo, da bodo Matične knjige redno izhajale, kar je pričakovati že pred Božičem vsakega leta. — Knjige za 1. 1925. so šle ta teden v stroje in upam, da pričnemo z raznošiljanjem istih, ako ne prej pa si-

VSE TOVARIŠE IN TOVARŠICE KI NAMERAVAJO POHITETI LETOS NA VELIKI SOKOLSKI ZLET V PRAGO opozarjamo na

★

KRATKO SLOVNICO ČEŠKEGA JEZIKA ZA SLOVENCE

★

Broširana

knjiga stane Din 20.— brez poštnine.

NAROČILA SPREJEMA KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS - ove informacije so valdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS - ov telefon je 6-25, a brzozjavni naslov Argus

gurno okrog srede meseca marca. Tolko kot odgovor vsem tistim tov. poverjenikom, ki so se zadnji čas obrnili na podpisane s prošnjo za pojasnilo. Vzamejo pa naj te vrste blagohotno na znanje tudi ostali poverjeniki(ce) in člani Matice sploh. — Pavel Plesničar, blagajnik Slov. Šol. Matice.

— **Pisarniškega pomočnika - učitelja** nujno rabi prosvetni referent za srez Brežice-Sevnica. Pisarna je v Brežicah. Mesto je posebno prikladno za družinskega očeta, ker je v Brežicah tudi meščanska šola. Reflektanti morajo z uradno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so iz zdravstvenih ozirov za pouk nesposobni. — Natančnejša pojasnila daje sreski prosvetni referent Fran Drnovšek v Sevnici.

— **V zadnjih letih se zahteva tolikokrat prepise šolskih spričeval in dekretov**, da čitnim potrebo poslati vse to v tisk. Želel bi le vedeti, ali bo za mojih par let službovanja zadoščalo po 100 izvodov vsakega dekreta, ker ne bi si rad napravil v nekaj letih zopet novih stroškov. Kaj pravite, gospod urednik?

— **Šolsko upravitelštvo na Remšniku** je naročilo večje število čevljev za božično tukajšnji deci pri čevljarju Jerneju Udetu v Trzihu. Izdelal jih je zelo solidno in iz dobrega materiala, par po 115 Din. Zato se mu izreka priznanje s tem, da se ga priporoča vsem šolam, ki bi hotele obdariti svojo deco z obujalom. — Šolsko upravitelštvo Remšnik.

— **»Podmladku Rdečega Kriza«** je poklonil višji sreski fizik g. dr. Zivko Lapajne zbirko uradnikov sreskega poglavarstva v znesku 265 Din v spomin umrlega desinfektorja Rudolfa Lapajneja.

— **Vse članstvo kočevskega učiteljskega društva**, ki je še v plačevanju članarine zaostalo (izza leta 1925, oziroma 1924.), se opozarja, da nemudoma stori svojo dolžnost, kajti v nasprotnem slučaju se jih bo črtalo iz imenika članstva. — Blagajničarka.

Naša gospodarska organizacija.

— **Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Učiteljsko društvo za šoštanski okraj (za 1925.) 400 Din; Zacherl Fran, učitelj v pok., Ljubomer (za jan. in febr. 1926) 20 Din; Makso Berglez, železniški uradnik, Maribor, 1 obveznico 7% drž. posojila à 100 Din (III. 1926); Ida Rajšp, časna upraviteljica v Ormožu 100 Din kot prebitek od šolsarske prireditve; Franjo Kranjc, šolski upravitelj v pok., pri Sv. Barbari v Slov. goricah 100 Din namesto venca na grob dne 30. decembra 1925 umrlemu tovarišu Simonu Ješovniku, odličnemu tovarišu, izbornemu pedagogu in zlatemu gostitelju pri Sv. Rupertu v Slov. goricah; Celjsko učiteljsko društvo 250 Din. — Vsem darovalcem iskrena hvala! — M. Kozuh.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI SREZ** ima svoje zborovanje v sredo, dne 3. marca 1926 ob pol 10, uri na Zidanem mostu s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. Hospitacija v 4. razredu, (Prirodopis), 4. Razprava Deklaracije, 5. Razprava o reviziji pravil UJU, 6. Poročila blagajnika in računskih pregledovalcev, 7. Slučainosti. Gledé na dopis »Učit. Tov.« št. 6, t. 1. je obravnava k 4. in 5. točki dnevnega reda obvezna in se naj člani nanjo pripravijo. Polnoštevne udeležbe pričakuje odbor.

— **SLOVENJEBISTRISKO UCITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 6. marca 1926 v deklški šoli v Slov. Bistrici. Na vzporedju je pogovor o De-

klaraciji, o reviziji pravil UJU in se vrši občni zbor po običajnih točkah. — Odbor.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI ŠOLSKE OKRAJ** zboruje dne 6. marca t. l. ob 8. uri v Kranju v »Narodnem domu« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila o seji izvršnega glavnega odbora UJU v Beogradu z dne 28. oziroma 29. decembra m. l. 2. Poročila o seji širjega sosveta pov. Ljubljana z dne 10. januarja t. l. 3. Deklaracija o bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike s posebnim ozirom na poslaničnega šefom Prosvete ljublj. oblasti 4. Slučainosti. Udeležba obvezna. Obed skupen. — Odbor.

Poročila:

+ **Ormoško učiteljsko društvo** je imelo dne 6. februarja t. l. svoj redni občni zbor v Ormožu. Navzočih je bilo 38 članov od 56.

Pozdrav. Društveni predsednik tovariš Josip Rajšp pozdravi navzoče ter izjavlja — sklicujoč se na svoje umirovljenje in čez 21 letno predsedovanje — svoj nepreklicni sklep, da ne sprejme več predsedništva. Potem čestita tovarišema Rosini in Najžeru na imenovanju šolskim upraviteljem, ter tovarišici Zorki Trstenjakovi, ki je imenovana za učiteljico pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; pozdravlja na novo vstopivšo tovarišico Angelo Valentič na Rumeču, ki je prišla iz Istre; potem pozdravlja tov. Jova Popoviča, učitelja srbohrvaščine na ormoških šolah, ter tovarišico Ano Lavrenčič iz Središča.

Letno poročilo, a) tajnikovo. Iz tega je posneti, da je imelo društvo v pretečenem letu 5 zborovanj, 2 odborov seji, imelo pri zborovanjih 8 predavanj in poročil, ter priredilo en podučni izlet. Vsa društvena zborovanja so bila dobro obiskana. Društvo ima sedaj 56 rednih članov. — b) Tovariš Pintarič je podal blagajnično poročilo. Dohodkov je bilo 11.382,42 Din, izdatkov 10.139,10 Din, prebitka toraj 1243,42 Din, ki se deloma porabi za nakup delcev Učit. tiskarne. Vsi člani so poravnali svojo članarino.

O seji širjega sosveta z dne 10. januarja 1926 je poročal tovariš Rajšp, ter se je poročilo po daljši debati vzelo na znanje, in so se nekatere točke znane Deklaracije spopolnile, oz. popravile.

Predavanje. Kako uvedemo deška ročna dela v 1. in 2. šolskem letu, je pojasnjeval in razkazoval tovariš Srečko Vittori. Predavatelj je govoril o materialu in orodju, potem kazal in razlagal učni postopek in snov tega predmeta, ter slednjič navedel pomožne knjige za učitelja.

Da se učitelštvo uvede tudi praktično v pouk, se sklene, da se vrši v soboto dne 6. marca t. l. v Središču pod vodstvom tov. Vittorija tozadevni praktični tečaj s hospitacijo.

Volitve. Predsednikom je bil izvoljen tovariš **Adolf Rosina**, podpredsednikom **Ivan Najžer**, tajnikom **Ljudevit Belsak**, blagajnikom **Drago Pintarič**, tajnikovemu namestniku **Alojz Jenko**, blagajnikovemu namestniku **Miroslav Venigerholz**; namestniki so: **Anton Kosi**, **Franja Bratanič** in **Angela Porekar**, računski pregledovalca pa **Farazin Lovro** in **Ana Trstenjak**.

Slučainosti. V sresko ocenjevalno komisijo predlaga učiteljsko društvo tov. Rosino kot namestnika, ker kandidira učiteljsko pujskega okraja tovariša **Janka Lešnika**, šol. uprav. v Nürnbergu za zastopnika. — Prihodnje zborovanje se vrši v Središču dne 6. marca t. l.

+ **Celjsko učiteljsko društvo** je imelo svoj občni zbor dne 6. febr. t. l. v Celju. Od 136 članov navzočih 113.

Uvodoma čestita predsednik na novo imenovanju upraviteljem, želeč jim, da bi delovali dolgo vrsto let srečno in uspešno. Razpečavao se članške izkaznice Učiteljskega doma v Mariboru ter se članstvo obenem poziva, da stori svojo dolžnost napram tej velepomembni instituciji. Tovariš nadz. poroča o poteku nadzorniške ankete v Mariboru in poda članstvu potrebna pojasnila za izpolnitev službenih listov.

Tov. Wudler poroča o zadnji seji širjega sosveta v Ljubljani ter se po dolgotrajnih debatah soglasno sprejme sledeča resolucija: Deklaracija ni sprejeta, ni odbita. Naj pride pred delegacijsko zborovanje, kjer je pretresati tudi druge osnutke, ki bazirajo na nar. edinstvu, drž. šoli — državnem učitelstvu. Učiteljski tovariš naj prinaša tudi nasprotna mnenja organiziranega učiteljsstva. (Uredništvo ni zavracalo nasprotnih mnenj. Ured.)

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je društvo imelo v preteklem letu 5 zborovanj ter 8 predavanj. Društvo šteje danes 136 članov. Blagajna izkazuje 3301 Din preostanka iz leta 1925. **Knjižničar poroča**, da si je društvo nabavilo precej modernih revij, ki se jih člani marljivo poslužujejo. Priporoča obenem združitev mestne knjižnice z okr. uč. knjižnico. Poverjenik Samopomoč obveščava veselo dejstvo, da so skoraj vsi člani tega društva obenem člani Samopomoč.

Gledé obveznega članstva pri Učiteljskem domu v Mariboru je članstvo imenja, da se naj zadeva razpravlja pri domačih učiteljskih konferencah, ker stoji na stališču, da se nikdo ne more dati preglasovati o tako važni zadevi. Ob tej priliki se sklene, nakazati prispevek v znesku 250 Din za leto 1926.

Volitve. Ker odklanja dosedanj predsednik Sivka iz zelo opravičljivih vzrokov zopetno izvolitve za predsednika, se mu tov. nadz. Potočnik v imenu društva prav iskreno zahvaljuje za njegovo dolgoletno, uspešno in požrtvovalno delovanje ter izvoli po listih sledeči odbor: Gosak, preds., Župančičeva, podpreds., Roš, tajnik, Valentič, blag., Gobeč, knjiž., Pregelj, pevov., Schreinerjeva in Voglar, odbornika.

+ **Učiteljsko društvo za ljubljansko okolico** je zborovalo dne 9. januarja 1926, v telovadnici I. mestne deške ljudske šole na Ledini. Navzočih je bilo do 160 članov.

Tov. predsednik Avgust Korbar je pozdravil uvodoma oba srezka šol. referenta tov. Mihajlo Kosca in tov. Škuli Andreja, ter vse navzoče.

Predsednik je podal nato poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu, istotako ostali funkcionarji društva.

Konstatiral je nadalje, da dolguje še mnogo članov društva članarino za leto 1925, ter celo za leti 1924. in 1923. V sled tega je nemogoče skleniti obračun z glavno blagajno UJU. Pozivlja ponovno vse člane naj poravnajo zaostalo članarino. Šele po točno plačani članarini bo mogoče

sestaviti proračun. Članarina je bila do sedaj, v primeri z našim društvom namanjša.

Predavanje tov. Engelsbergerja »Moji doživljaji v Rusiji« je bilo sprejeto z dolgotrajnim odobravanjem.

Nato so se vršile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili: predsednik: Macarol Josip, podpredsednik: Grašič Franc, blagajnik: Mikuž Valentin, tajnik: Mihelič Viktor, odborniki: Likar-Kunasz Klodilda, Benigar Vilma, Golč Josip; pregledovalci računov: Celnar Ana in Mihler Ivan.

Pri slučajnostih se je pozivalo učiteljsvo ljubljanske okolice, naj pristopi v čim večjem številu k »Učiteljskemu pevskemu zboru«.

+ **Ljubljansko učiteljsko društvo** je imelo svoj redni občni zbor dne 16. januarja t. l. v risalnici šole pri Sv. Jakobu.

Predsednik, tov. Ivan Malnaric je otvoril občni zbor ob 16. uri s toplim pozdravom vseh navzočih in je nato v kratkem a jedrnatem govoru orisal smernice, ki so ga vodile v vsem njegovem delovanju za procvit društva in dobrobit njegovega članstva.

Tajnik, tov. Lojze Marok je poročal podrobno o društvenem delu v preteklem letu in je na željo navzočih prečtal Deklaracijo.

Blagajnik, tov. Lojze Skrinjar je nato podal razveselivo poročilo o društvenem premoženju. Celokupnih prejemkov je bilo Din 27.436,97 izdatkov pa Din 26.232,18

tako, da je prebitek blagajne Din 1204,79. Skupno čisto imetje pa znaša Din 6492,67. Za svoje vzorno in vestno gospodarstvo je prejel na predlog pregledovalcev računov pohvalno priznanje in absolutorij.

Po 10 minutnem odmoru so se vršile volitve novega odbora in sicer po listih.

Volitve. Izvoljena je bila z veliko večino glasov lista s tov. Malnaricem kot predsednikom. Ker pa je ta takoj po izvolitvi podal ostavko, so se vršile ponovne volitve. Z veliko večino glasov je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednik: Fran Škulj, **odborniki(ice):** Marija Sodnikova, Albin Smole, Lojze Skrinjar, Lojze Marok, Josipina Miheličeva, Angela Petričeva, Ivan Kocijančič, Franc Flerč, **namestniki:** Ulrik Pavlica, Anton Seme, Ivan Tavčar; za **pregledovalce računov** pa so bili izvoljeni: Karel Pahar, Josip Kobal in Svatopluk Stoviček.

Predsedstvo je nato prevzel novo izvoljeni predsednik tov. Fran Škulj, ki je v simpatičnem govoru razvil smernice za bodoče društveno delo.

Nato so se vršile volitve v posamezne odseke. Izvoljeni so bili z vzklikom:

v **pedag.-didakt. odsek** tovariš(ice): Franc Grm, Marija Grošljeva, Vilko Mazi, Ivanka Kalinova;

v **gosp.-obrambni odsek** tov.: Marija Abulnar-Pezdirjeva, Mavricij Benič, Franc Mlakar, Niko Fabijančič;

v **prireditveni odsek** tov.: Ljubo Dermelj, Helena Franketova, Ivo Erbežnik, Vekoslav Mlekuž;

v **odsek za učiteljski narasčaj** pa tov.: Andrej Škulj, Josip Ambrožič, Marija Engelmanova, Marija Marokova.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, je tov. predsednik ob 20. uri zaključil občni zbor.

V seji, ki se je vršila takoj po občnem zboru, se je odbor konstituiral sledeče: predsednik tov. Fran Škulj, podpredsednica tov. Marija Sodnikova, tajnik tov. Albin Smole, blagajnik tov. Lojze Skrinjar, odborniki(ice) pa ostali izvoljeni. Dopise naj se naslavlja na tajnika tov. Albin-a Smole-ta in sicer na III. drž. deško osnov. šolo na Erjavčevi cesti oziroma na stanovanje: Prazakova ulica št. 111V. **Tajnik.**

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **Na predlog namestilne komisije v Ljubljani** so bili imenovani s kraljevim ukazom po čl. 71.: v Dobovi **Ljudevit Kokot** za šolskega upravitelja; v Jaršah za šolskega upravitelja **Miroslav Praprotnik**; v Mengšu za šolskega upravitelja **Izidor Smole**; v Trzinu za šolskega upravitelja **Anton Arrigler**; v Križe pri Trzihu za šolskega upravitelja **Andrej Roč**; v Primskovo pri Kranju za šolskega upravitelja **Jakob Slapar**; v Škojfo Loko za šolskega upravitelja **Vinko Zahrastnik**; v Šmartno pri Kranju za šolskega upravitelja **Franc Kržič**; v Kranju za stalno učiteljico **Franja Slanar-Grošarjeva**; v Radeče pri Zidanem mostu za šolskega upravitelja **Vladimir Požar**; v Št. Rupert za šolskega upravitelja **Matiia Brezovar**; v Laško za šolskega upravitelja **Juro Kislinger**; na Zidanem mostu za šol. upravitelja **Ljudevit Pirkovič**; v Litijo za šolskega upravitelja **Drago Rostohar**; v Šmartno pri Litiji za šolskega upravitelja **Maks Kovačič**; v Zgornjo Šiško za šolskega upravitelja **Joža Pleničar**; v Šmarje pri Ljubljani za šolskega upravitelja **Fran Musar**; pri Sv. Petru v Ljubljani za šolskega upravitelja **Ivan Stupica**; v Dobrovi pri Kropi za stalno učiteljico **Milena Bratinova**.

— **Na predlog namestilne komisije v Ljubljani** so z odlokom ministrstva prosvete po čl. 71 imenovani: v Gorji pri

Sodražici za šolsko upraviteljico **Angela Šabceva**; v Starem Logu za šolskega upravitelja **Anton Kršich**; v Dupljah za šolskega upravitelja **Lucijan Orel**; na Raki za šolskega upravitelja **Stane Svetič**; v Mokronogu za stalno učiteljico **Marija Bizjakova**; v Tomišlju za šolskega upravitelja **Arnošt Adamič**; v Dobrovi pri Jesenicah za stalnega učitelja **Nikolaj Prestor**; v Ljubljani za stalnega kateheta na pomožni šoli **Janez Žerjav**; v Ljubljani za stalnega kateheta na deški II. mestni šoli **Fran Šmit**.

— **Kakor smo poučeni**, učiteljska zastopnika nista bila pozvana v namestilno komisijo pri gornjih imenovanjih in si pridržujemo v tem pogledu besedo za prihodnjo številko.

Gibanje učiteljsva in prosvete v drugih državah.

Iz Republike Avstrije.

— **avstr. Šolske razmere na Koroškem.** Ako primeramo razmere pred vojno s sedanjimi spoznamo velikanski razloček. Slovenske šole in tudi utrakvistične so sedaj kar izginate. Slovenski učitelji so bili večinoma prisiljeni zapustiti Koroško, ostale so pa prestavili v čisto nemške kraje. Pred sedemdesetimi leti pa je bil še deželni šolski nadzornik Simon Rudmaš zaveden Slovenec in pisatelj. Leta 1852. je začel oče koroških Slovencev izdajati »Šolskega prijatelja«.

Leta 1865. pa celo političen list »Slovenec«. Einspieler je bil tudi deželni poslanec leta 1876. pa je bil še izvoljen za mestnega odbornika v Celovcu. Se spozna tudi iz tega, da so leta 1875. slavonski diaki enoletnega učiteljskega tečaja v Celovcu lahko pri Prešernovi slavnosti neovirano neli med drugim tudi pesmi: »Slovan« (napev J. Vaškovi) »Zbežne myšlenky« (češka od Teršaka) in »Ne v dajmo se« (zložil Vilhar). — Lepo uspelo slavnost je opsal tedanji profesor na celovski gimnaziji Kleinmayr v »Slov. Narodu« ter tudi pohvalil navdušen slavnostni govor J. Bezlaja. — Danes smo pa tudi še prepričani da pridejo za koroške Slovence boljše časi, zato jim tudi klčemo: ne obupajte, ne vdajte se!

Iz Japonske.

— **jap. Obiskovanje šole.** Šolska obveznost traja od 6.—14. leta. Oprostitev šoloobveznega otroka od pouka je vrlo težka. Oprošča samo velika telesna hlabebstvo, velikanska revščina, tako da mora otrok skrbeti za življenje staršev. Zaščita dece in mladeži je zelo visoka: deček ali deklica ne sme delati v tovarni, dokler sta šoloobvezna. Stalno šoloobiskujočih je 98%, no nekod celo preko 99%. Leta 1923. je bilo na Japonskem 31 univerz z 21.000 slušatelji. **R—ež.**

Listnica uredništva.

— **lu Ped. krožek v Prekmurju** — pride v »Prosveto«.

— **lu Roditeljski sestanek v Ribnici** — pride v »Prosveto«.

— **lu V Prekmurje:** Poročila »Jutra«, da so društva Deklaracijo odklonila niso resnična. Nasprotno, učiteljsvo priznava pravilnost te smeri in uvčeva vnanje intrige, ki skušajo zasejati razdor v naše vrste. Ormoško društvo je celo na zborovanju javno obsodilo, da se je naše interna zadeva iznesla v javne liste.

— **lu V Ptui:** Nekrolog pok. tov. Simonu Ješovniku smo že prinesli v eni prejšnjih številki

Podpirajte prosvetni sklad!

PRIZNANO SOLIDNA DOMAČA TVRDKA

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA • DVORNI TRG ŠTEV. 3

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.

opozarja p. n. učiteljsvo, da si zamore nabaviti vsakovrstno blago za obleke, perilo, kakor razna oblačila (obleke, površnike, raglane, damske plašče, kostume, dežne plašče etc.) po izredno nizkih cenah in to tudi na ugodna mesečna odplačila. Lastni krojaški atelje. Točna postržba. Vzorci se razpošiljajo franco proti vrnitvi.